



Hvornår er det rigtige tidspunkt?

Alt står i skyggen af covid-19. Hele årgange sendes hjem til fjernundervisning. Enkeltelever skal i karantæne enten fordi de er smittede eller har været i kontakt med en smittet. I takt med at smittetallene bliver ved med at stige, vil dette ramme flere og flere. I foråret var det os alle. Efter sommerferien blev det først i Århus-området og nu senest store dele af Nordjylland.

Efterhånden har eleverne et så stort undervisningsefterslæb, at de ikke kan nå at blive klædt bare nogenlunde på til prøven i valgfagene i indeværende 8. kl. Der er hold, som vil have mistet op imod 25 % af den planlagte undervisning. Tallet er fremkommet således: Udgangspunktet er to års undervisning i valgfaget svarende til 2 gange 40 uger. Nedlukning af Danmark 12. marts 2020. Mange skoler meldte ud, der ikke skulle nødundervises i de praktiske fag, herunder valgfag. Dette fortsatte, da valgholdseleverne kom tilbage i skolen kort før sommerferien. I alt 14 uger planlagt undervisning mistet. Hertil kommer, for nogle egne, en nedlukning i dette skoleår. Senest er der i store dele af Nordjylland meldt ud med en foreløbig nedlukning på fire uger. Det bliver for disse elever til 18 ugers mistet undervisning. 23 % alene til covid-19. Nogle steder er undervisningen organiseret anderledes, så tabet er væsentligt større, eller skoleledelser har opgivet at kompensere eleverne for de tabte lektioner i håndværk og design. Og så er der ikke indregnet afbrydelser som f. eks. lejrskoler og arrangementer, der falder på håndværk og designundervisningsgange.

I løbet af et toårigt fagforløb vil der altid være lidt aflysninger, men slet ikke i denne målestok. Der er derfor behov for en konkret vurdering af hvornår et hold af valgfagselever har modtaget undervisning nok til de er klar til prøven og hvornår de er blevet hindrede i at opnå tilstrækkelig viden og erfaring til at det kan forsvares med en prøve.

Vi skal huske, at vi taler om et praktisk fag, hvor adgangen til et værksteder er afgørende for at eleverne opnår den erfaring med håndværk, materialer og arbejdsprocesser, som er beskrevet i fagets kompetencemål og -områder.

At der kom en prøve i håndværk og designvalgfaget blev hilst velkommen af Den faglige forening Håndværk og Design. Ligeledes at prøveformen er blevet som den er beskrevet i prøvevejledningen. Med en prøve i et fag følger også standpunkt karakterer og dermed en ligestilling med skolens øvrige fag. Et signal om, at elever skal opnå kompetencer indenfor boglige og naturfaglige fag såvel som indenfor praktisk-musiske fag. En anerkendelse af at forskellige påvirkninger danner det hele menneske.

Tilbage til spørgsmålet om hvornår er det rigtige tidspunkt? Det rigtige tidspunkt til at afgøre om eleverne har haft mulighed for at opnå fornødne kompetencer indenfor valgfaget til at kunne gå til prøve? Ifølge indlæg på folkeskolen.dk af 26. oktober 2020 er vores minister citeret for at: ” Beslutninger om valgfagsprøverne skal tages på det rigtige tidspunkt”. Svaret blæser i vinden.

Den faglige forening Håndværk og Design mener at det er NU, og anbefaler en aflysning af både vinter- og sommerprøver landet over. Giv eleverne en standpunktskarakter.

Hvis afgørelsen alene lægges ud til skolelederne, må det absolut ikke blive en smart måde at spare nogle lærertimer m.m. Afholdelse af prøver koster på vikarkontoen til de lærere, der afholder prøve eller er censorer, ligesom prøver i praktiske fag også indebærer materialeudgifter. Der må kunne anlægges en form for objektiv vurdering af hvor meget undervisning eleverne skal have modtaget. Alene en aflysning på 10% er for meget.

Det vil være glædeligt om prøver i håndværk og design alligevel vil kunne gennemføres visse steder, således der kan opsamles erfaringer til gavn for valgfagets udvikling fremadrettet. Hvorvidt det bliver realistisk i denne uforudsigelige verden med nye covid-19 tiltag og restriktioner næste hver uge, er uvist.

Irene Egeskov Andersen

Formand